

ÎN C H E I E R E

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând demersul președintelui interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac privind strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2017, Vitali Caireac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

La 05 octombrie 2017, președintele interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac a depus în temeiul art. 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă demers privind strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

În motivarea demersului, menționează că, în calitate de președinte interimar al Judecătoriei Cahul a sesizat imposibilitatea judecătorilor din cadrul Judecătoriei Cahul sediul Central și sediul Cantemir de a examina cauza civilă nominalizată, deoarece reclamantul este un angajat al Judecătoriei Cahul.

Totodată, presupune că Curtea de Apel Cahul este în imposibilitate obiectivă de a soluționa demersul de strămutare, deoarece în circumscripția acesteia intră doar Judecătoria Cahul, prin urmare, în cazul în care Curtea de Apel Cahul va constata necesitatea strămutării, în raza sa nu există alte instanțe în care ar putea strămuta cauza.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele expuse în demersul cu privire la strămutarea prezentei cauze, Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră demersul ca fiind neîntemeiat și pasibil respingerii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin.(2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.

Primordial, Colegiul consideră oportun de a nota ca fiind întemeiată concluzia președintelui interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac precum că, chestiunea cu privire la posibilitatea strămutării cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen, ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Or, conform anexei nr. 3 din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 62), modificată și completată prin Legea Nr. 76 din 21 aprilie 2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, în circumscripția Curții de Apel Cahul intră doar Judecătoria Cahul, cu sediile: Central, Taraclia și Cantemir.

Prin urmare, este justă aserțiunea precum că Curtea de Apel Cahul este în imposibilitate de a strămuta cauza în altă judecătorie decât Judecătoria Cahul.

Succesiv, examinând demersul președinte interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac cu privire la strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile nominalizate supra, Colegiul taxează că dispozițiile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore statuează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Articolul 43 din Codul de procedură civilă prescrie în alin. (2) lit. d) că instanța strămută pricina la o altă instanță dacă din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă.

Conform dispozițiilor art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Materialele cauzei atestă că, prin ordinul nr. 92 emis la 20 martie 2017 de către președintele Judecătoriei Cahul, s-a eliberat Vitali Caireac din funcția publică de asistent judiciar din cadrul Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia), începând cu 22 martie 2017 (f.d. 13).

Ulterior, la 17 august 2017, Vitali Caireac a depus cerere de chemare în judecată

împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Conform fișei de repartizare a cererii, cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) a fost repartizată la 17 august 2017 în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Cahul Andrei Mironov (f.d.1).

Colegiul notează că, la 17 august 2017, judecătorul Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia), Andrei Mironov și-a declarat abținere de la judecarea cauzei civile menționate supra, invocând că până la eliberarea lui Vitali Caireac din funcția de asistent judiciar din cadrul Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia) au activat în aceeași instituție, fiind în raporturi de colegialitate, circumstanță care poate știrbi din încrederea celorlalți participanți la proces în actul de justiție (f.d. 22).

Astfel, prin încheierea judecătorului Judecătoriei Cahul (sediul Central), Dumitru Bosîi din 24 august 2017 (f.d. 26) s-a admis declarația de abținere a judecătorului Andrei Mironov de la judecarea cauzei nominalizate.

Cu titlu de consecință a admiterii abținerii judecătorului Andrei Mironov de la judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central), aceasta a fost repartizată repetat la 28 august 2017 judecătorului Svetlana Uzun (f.d. 27). Totodată, la 06 septembrie 2017, judecătorul Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia), Svetlana Uzun și-a declarat abținere de la judecarea cauzei civile menționate supra, invocând că până la eliberarea lui Vitali Caireac din funcția de asistent judiciar din cadrul Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia) au activat în aceeași instituție, fiind în raporturi de colegialitate, circumstanță care poate știrbi din încrederea celorlalți participanți la proces în actul de justiție (f.d. 29).

Subsecvent, prin încheierea judecătorului Judecătoriei Cahul (sediul Central), Ion Cotea din 18 septembrie 2017 (f.d. 32) s-a admis declarația de abținere a judecătorului Svetlana Uzun de la judecarea cauzei nominalizate.

Având în vedere că abținerea judecătorului Svetlana Uzun de la judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) a fost admisă, aceasta a fost repartizată repetat la 18 septembrie 2017 judecătorului Inga Gorlenco (f.d. 33).

La 26 septembrie 2017, judecătorul Judecătoriei Cahul (sediul Central), Inga Gorlenco și-a declarat abținere de la judecarea cauzei civile menționate supra, invocând că activează în cadrul Judecătoriei Cahul fapt ce pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea sa la examinarea cauzei (f.d. 34). Astfel, prin încheierea judecătorului Judecătoriei Cahul (sediul Central), Mihail Bușuleac din 26 septembrie 2017 (f.d. 36) s-a admis declarația de abținere a judecătorului Inga Gorlenco de la judecarea cauzei nominalizate.

Colegiul învederează că în consolidarea demersului privind strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la

sută din suma neplătită în termen, președintele interimar al Judecătoriei Cahul invocă faptul că „[...] a sesizat imposibilitatea oricărui alt judecător al Judecătoriei Cahul sediul Central și sediul Cantemir de a examina cauza civilă unde reclamantul Vitali Caireac este un angajat al Judecătoriei Cahul [...]”.

La caz, urmează a fi învederat că conform listei judecătorilor în funcție în cadrul Judecătoriei Cahul, în sediul Central Cahul sunt repartizați nouă judecători, și anume: Dmitrii Fujenco, Mihail Bușuleac, Dumitru Bosîi, Angela Ciubotaru, Ion Cotea, Inga Gorlenco, Evgheni Bancov, Valentina Suruceanu și Leonid Turculeț; în sediul Taraclia sunt repartizați trei judecători: Marina Curtiș, Andrei Mironov și Svetlana Uzun; iar în sediul Cantemir la moment este repartizat un singur judecător: Svetlana Caitaz [http://www.csm.md/files/Lista_judecatorilor/2017/Cahul.pdf].

Analizând memoriul expus în demersul privind strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile, Colegiul deduce că acesta nu certifica în mod clar aserțiuni cu privire la imposibilitatea judecării cauzei de către judecătorii Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir), judecătorul Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia) Marina Curtiș, precum și judecătorii Judecătoriei Cahul, în sediul Central Cahul Dmitrii Fujenco, Mihail Bușuleac, Dumitru Bosîi, Angela Ciubotaru, Ion Cotea, Evgheni Bancov, Valentina Suruceanu și Leonid Turculeț.

Mai mult decât atât, la materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri care ar confirma nepărtinirea acestora sau care ar exprima prezența unui interes personal, direct sau indirect al acestora în soluționarea cauzei dedusă judecării, precum și existența altor împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea acestora.

La acest capitol Colegiul apreciază ca fiind reprehensibilă alegația președintelui interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac, precum că a sesizat imposibilitatea oricărui alt judecător al Judecătoriei Cahul sediul Central și sediul Cantemir de a examina cauza civilă unde reclamantul Vitali Caireac este un angajat al Judecătoriei Cahul. Or, din materialele cauzei se certifică în mod indubitabil că, prin ordinul nr.92 emis la 20 martie 2017 de către președintele Judecătoriei Cahul, reclamantul Vitali Caireac a fost eliberat din funcția publică de asistent judiciar din cadrul Judecătoriei Cahul (sediul Taraclia), începând cu 22 martie 2017 (f.d. 13, 17-18,).

Corelând ipoteza relevată supra, Colegiul consideră că temeiul invocat de către președintele interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac cu privire la nepărtinirea judecătorilor Judecătoriei Cahul la judecarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen, este unul neconcludent, neprobat și care nu poate a fi încadrat în prevederile art. 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă.

La caz, pentru a se pronunța asupra temeiniciei demersului înaintat de președintele interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac privind strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile, instanța de recurs consideră imperioasă analiza celor invocate în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În hotărârea *Kyprianou împotriva Cypru* (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121),

Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza *Piersack împotriva Belgiei* (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Grievés împotriva Marii Britanii*, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii acelui complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Castillo Algar împotriva Spaniei* și *Morel împotriva Franței*). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei* și *Wettstein împotriva Elveției*).

În cauza *Micallef împotriva Maltei*, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (*Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei*, pct. 58).

Colegiul opinează că, în speță, pretinsa atitudine părtinitoare invocată de președintele interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac este neîntemeiată și neprobată. La acest capitol, nu au fost exemplificate împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv concludente ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor a cărei recuzare se solicită având în vedere că în spiritul CEDO orice bănuială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată, or, careva suspiciuni declarative nu pot servi drept temei de strămutare a pricinii la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecarea recursului

Or, în ceea ce privește demersul obiectiv, Înalta Curte a reiterat în jurisprudența sa constantă că, trebuie stabilit dacă, indiferent de comportamentul personal al unuia dintre membrii acestei instanțe, există fapte verificabile care pot pune la îndoială însăși imparțialitatea instanței. Prin urmare, trebuie să se decidă, în fiecare speță dacă

natura și gradul de legătură în cauză sunt de așa natură încât să denote o lipsă de imparțialitate din partea instanței (*Micallef împotriva Maltei (MC)*, pct. 97 și 102).

Mai mult ca atât, ținând cont de cerințele art. 46 din Codul de procedură civilă privind componența completelor de judecată, se impune concluzia că, în majoritatea cazurilor, acestea oricum nu cuprind toți judecătorii care activează într-o instanță.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge demersul președintelui interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac privind strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

În conformitate cu art. 43 alin. (4), art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Se respinge demersul președintelui interimar al Judecătoriei Cahul, Mihail Bușuleac privind strămutarea la altă instanță de judecată egală în grad a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Caireac împotriva Judecătoriei Cahul (sediul Central) cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a achita indemnizația de șomer, încasarea indemnizației de șomer, în mărime de un salariu mediu lunar, pentru a doua și a treia lună după eliberarea din funcția publică deținută și încasarea sumei de 0,1 la sută din suma neplătită în termen, se trimite Judecătoriei Cahul pentru examinare.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță